

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

Quomodo per resurrectionem Iesu Christi à mortuis: hanc interrogationem conscientia ab explicata sit, magis explicauit synodus prima Carthaginensis C. i. de tate bonę in scendentem, inquit, in aquam, & interrogatum in trinitate, secundum euāgeliū interrogatio fidem & Apostolicam doctrinā & confessum bonā conscientiam in Deum dē primo Car- surrectione Christi Iesu, nō licet iterum interrogare in eadem fide, & in aquam thaginefū. iterum intingi. Illud etiam admonere volo, ne mihi obliuionem, vt soles, falsa obijcas, aliter alias me interpretatum esse, quod Petrus hic dixit, non carnis depositio sordium, interpretatus enim sum in explicationibus Clementis Rom. non carnis cūm verbum ἀντίτυπον explicō, de circumcisione, & fortasse melius congruit depositio sordiū, du- locus cum loco epistolæ ad Colos. de circumcisione non manu facta in expoliatio- plicer in- ne carnis, quam expoliationem carnis, vocat Petrus his depositionem carnis for- telligi po- dium, id est, carnis sordida, sic vocavit præputium. rationem & auctores, quos modo me- secutus sum, leges, si voleas, in explicationibus, quas dixi.

CAP V T III.

„ **E**rgit Antonius. Quāto, inquit, melius Nazianzenus, qui cor- ruptelas Episcoporum describens, se arcā Noe quāre- re exclamauit. audiamus exclamationem, quam vocas; Noe, in-

Quō Grego- riūs Naziā. ab Antonio citatus arcā Noe Eccle- fuisse intel- lexit. Ecclesia autem non perit propter malos quosdam Episcopos, vt tu cum ha- reticis sentire videris; quin potius vbi cung, Episcopus non hereticus neque schif- maticus, siue multos siue paucos in nomine Domini congregat, ibi est Ecclesia; & in medio eorum est Christus, sicut ipse in Euangelio dicit, & in eiusmodi Eccle- sia, qui vult, saluus esse potest. Est q̄ ea Ecclesia ἀντίτυπον arca, quia sicut arca per aquā seruauit illas animas, sic Ecclesia ista seruauit per baptismum obedientiis fidei. Itaq; non dicit Nazianzenus ecclesiam, quæ tales Episcopos habeat, quæ Ecclesia illius temporis Constantinopolitana habuit aliquos, non esse cum ba- ptismo ἀντίτυπον arca Noe, sed sic aut de illis prauis & flagitiosis Episcopis, te- stor me nego, sedis, nec operis, nego, consilij, nego, nauigationis, nego, itineris ullius societatem cum illis initurum: qua via illi cooperunt, pergaunt sane si volent. Ego autem Noe arcā quero, vt grauem mortem euitem: quia perinde sunt, ac si di- ceret, quāui in vna ecclesia simus, in qua sunt praui ac probi, sicut in arca erant mūda & immunda animalia, ego tamen cum eis non habebo vitæ societatem. Pe- reant ipsi in Ecclesia, si eis ita libet, ego in Ecclesia saluus esse volo, hoc est qua- rere Noe arcā, qui enim in Ecclesia, quia male vixit, non fit saluus, non fit illi.

ill Ecclesia arca Noe. Similiter dictum est Loth ab Angelo, salvans salua temet- Quō Anto-
ipsum, ne cum illis pereas. Satis iam intelligis, credo, si quid ingenij habes, in te dius contra
potius Nazianzenum citatū esse, cum quid diceret, nō intellectisti. Pergis dein- se Gregoriū
de cauillari in alijs meis, quæ malo meis verbis integrè repetere, quam tuis in- Naziā. testē
choate recitare. Scripsi c. s. prioris libri mei: Quare vbi baptisma est, & caput
familia, qui est Episcopus Dei sacerdos, vt sacerdos Dei erat Noe, ibi est Eccle- ci tauerit.
sia, quæ est domus Dei, tāquam altera arca Noe, in qua reuiescitur à diluvio,
& à laboribus peccatorum, quia ibi datur venia per eum, cui primo data est po-
testas ligandi & soluendi, requiem enim significat Noe. Hinc sit Andrea, vt cum
iui Protestantes baptisma similis formæ cum arca non habeant, consequens ne-
cessario sit, vt nec ecclesiam habeant. Etenim si baptisma similis formæ cum arca Quz Anto-
haberent, vnum quoq; haberent principium & caput, qui eis vna cum ceteris lauerit, quia
omnibus, qui per vniuersum mundum ad familiam sive Ecclesiam Domini per- refellere nō
iment, praefet. Hac erant à te refellenda, si refellere poteras. Quid vero ad mutile, &
hac, & quonodo responderis, statim videbimus: repetam prius quæ huc perti- mancē reci-
nent, quæ tu etiam mutile, & mancē recitasti. scripsi proximè post superiora: e- tauerit.
rant itaq; in arca Noe filij Noe, ac quisq; eorum caput vxoris suæ; & rursus ho-
rum, qui capita erant, caput erat pater Noe, qui eos procreauerat, ac loca eis,
cum eorum uxoribus in arca assignauerat, sic singulas Ecclesiæ, quæ partes, vt
dixi, vnius Ecclesiæ Catholicæ sunt, Episcopi tenent, qui earū capita sunt, & horū
caput est in successoribus suis Petrus euangelicus Noe, vt vetus Noe caput erat
florum, qui uxores quoq; habebant. Quod si à Protestantibus queramus, vtrum
habeant Ecclesiæ Catholicæ partes, ac veluti nidi in arca illa af-
fin; haud dubiū, quin responsum sint, habere se tales Ecclesiæ; si verò rursus peta-
mus, vt earū capita ostendat, continuò proferent suos Superintendentes. Quod si
adhuc rursus interrogemus, quodnā caput habeat isti Superintendentes in terra?
nullum responderebunt. ex qua responsum necessario nos concludimus, nō esse eos fi-
lios Noe in spiritu, nec ad arcā eius mysticā pertinere, id est, non pertinere eos ad
Ecclesiæ Catholicæ, quia Petrus nouum Noe caput esse nō agnoscunt. Non n. satis
est baptisimū verū habere, vt quidē Protestantes habent, nego, verū vsum aliorum Quō Cōfes-
sionis ista nō
sacramentorū, vt habere eos interim singamus, tametsi reuera nullū sacramentū
habent ba-
repter baptismū et matrimonī habent, quia episcopis carent, q; ministros verbi ptisimum si-
et sacramentorū ordinat, sed necesse est secundū scripturā, vt baptisma habeant
milis formæ
similis formæ cū arca Noe, vt Petrus ait, i. baptisma in ecclesia, qui n. baptisma cum a: ca
in ecclesia retinet, is ad arcā mysticā salutis pertinet; qui verò nō retinet, non per-
tinet. Hac & superiora à me recitata, his paucis verbis tuis, videris tibi satis cō-
plexus, cūm a:is. Quis aut̄ risum teneat (hoc est proemium tuæ recitationis) “
qui te ita differētem audiuerit? Quemadmodū (inquis) Noe fuit ca-

D

put

„put suorū liberorū, ita & Petrus & eius successor est visibile caput
 „ecclesiæ. Quin etiam addis, tres filios Noe repræsentasse particulare
 „Ecclesiæ, quarum Episcopi sunt capita. Deinde, vt illa mea omnia
 „vno verbo diluere, acutum sanè, inquis, disputandi genus & planè
 „& ποδειντινὸν. Immò acutum sanè, inquam ego, hoc tuum Antonii refellendi ge-
Qualis sit
Antonij
Dialectica.
 nus & planè ἀντιπρόπτευτον. Quid hic opponis? quomodo antecedens sustulisti?
 quomodo probasti non esse concedendum ne si concessisses, ratio connexi cogeret,
 consequens concedere? viderint tui Dialectici. Addis postea, verumenimue-
 rò, vnum omisisti Turriane, quod valde ad rem tuam facere vide-
 batur, nempe Romanam Ecclesiam, quā ex tua similitudine vxor
 Noe repræsentauit, velle cæteras omnes supereminere, quemad-
 modum vxor Noe inter suas nurus excellebat: quod si ita est, non
 satis rectè dicitis in vestris decretis Ecclesiam Romanam esse ma-
 trem reliquarum Ecclesiarum dist. ca. 2. cum eam Ecclesiam no-
 uercam dicere debeatis. Mirer, nisi tuos pudet hæc legeret tam putida &
 insulsa, & futile; me certè pudet ad ea respondere, præsertim cùm nihil penitus
 ad rem faciant. Simile est quod sequitur, sed ad illud respondebo, quia in eo me
 immemorem mei esse dicis. Sic ergo ait, quamobrem cùm nobis contu-
 meliosè obijcis, nos esse proteruo illi filio similes, qui Patrem Noa-
 chum ludibrio habuit, satis indicas te non esse tui memorem, qui
 tres filios Noachi cum Episcopis tuis comparasti. Immò tu non es me-

Quō Anto-
nius non sit
singulis; quasi verò in uno & eodem loco, et uno atq; eodem tempore, eundē fecerim
sui memor, figurā Episcopi esse, & nunciare duobus si atribus suis, nudata esse verenda patria
qui alteri sui, sicut scriptum est, q; quidem post egressum ex arca contigit. Accusas præter-
obiject: ea in mea arca Noe allegoria, quid Archiepiscopis & Patriarchis nullum in ar-
chiepiscopo calocum dederim. Hic etiam inscitiam tuam prodis, qui ignoras comparari Ar-
chiepiscopos cum episcopis, tanquam fratres maiores cum minoribus, vt erant si-
ferti, vt fratre-
lij Noe maiores alius alio; idem enim ordo est, licet non idem gradus dignitatis.
res cum mi-
noribus. Patriarchæ in uno patre patrum Noe tanquam in figura continebantur, sed in
primis Patriarcha Patriarcharum Petrus Euangelicus Noe, sicut in filijs tanquam
in figura Episcoporum continebantur presbyteri, & diaconi, & reliqui ordines.

Imperita, &
absurda mo-
rositas in fi-
guris alle-
goricis, q; i-
mis futili-
ter exigen-
dis.
 Episcopus enim presbyter est & diaconus & reliquos ordines in se cõtinet. Car-
dinales aut Episcopi sunt, aut presbyteri solum, aut diaconi. Non enim ordine,
sed gradu, & dignitate separantur. Hisunt Pontificis consiliarij & adiutores,
qui auctoritate Pontificum Pontificem in locum demortui, assentiente Clero &
populo Romano, eligunt. Sed imperita & absurdæ morositatis est, ita omnia in
allegoricis figuris exigere, vt nihil relinquatur in re, nō prius lineamentis allego-
ricis

rius adumbratum; vt si quis in pictura nihil patiatur esse abditum, nec opacum,
 sed potius omnia expressa & collustrata requirat. Mirer, si à me non etiam exi-
 gu in capite Noe vimbram bicornis mitræ, quam dicis, vt mihi imaginem Pon-
 tificis gesisse Noe neges, nisi Noe mitratum fuisse ostendero; neque claves regni
 colorum habere Pontificem concedas, nisi claves arcæ in manu Noe fuisse pro-
 bem; sicut non concedis, creari nunc Pontificem à Cardinalibus, qui, nescio, in-
 quis, qua ratione, hoc, (nisi succurram) possit vñquam Noachi filijs
 conuenire. Nam eos à patre Noacho progenitos quidem legimus, at patrem fuisse, vñquam à liberis progenitum, inauditum est. Suc-
 curram Antoni, ne absurdum, quod tu putas, sequatur. videris non legisse, aut
 certè non meminisse, aut quod superest, cùm legeres, non intellexisse, quod scri- Quò nun-
 ptum est in Psalmo 44. de Apostolis, pro patribus tuis nati sunt tibi filij: cōstitues quā Anto-
 nius intel-
 eos super omnem terram: promisit propheta futurum esse, vt qui essent filij Iu-
 lexisse vi-
 daorum, fierent patres eorum Iudaorum, à quibus progeniti essent, quod ad exi-
 lud in Psal.
 tum perductum est in Apostolis sanctis, qui per Euangelium genuerunt patres pro patrib-
 suos, sicut Paulus de Cor. scripsit, Nam si decem milia pedagogorum in Chri-
 sto habeatis, sed non multos patres. Nam in Christo Iesu per Euangelium ego tibi filij.
 vos genui, si hoc non est absurdum, quomodo erit absurdū, à figuratis in filijs Noe
 secundum carnem progenitis, creari patrem eorum spiritualem figuratum in
 Noe. Sequitur alia cauillatio nō minus ridicula, et si tibi gravis, credo, visa est.
 Quid etiā facies, inquis, Iustino Martyri vetustissimo auctori, qui locum hunc Petri explicās in Tryphonem, docet Christum fuisse repræsentatum in Noacho, eo quod Christus fuit principium alterius generis regenerati ab ipso per aquam; rectè quidem Iustinus, loqui-
 tur enim de eo, qui verius & principalius repræsentatus est, qui est Christus verus Quò Chri-
 Noe, id est, vera requies, qui est caput Ecclesia inuisibile & archetypum, ego de stus repræ-
 visibili repræsentato loquor, qui est non res ipsa, sed imago rei, in vetera figura sentatus fu-
 adumbrata. Hac enim Apostolus distinxit, in epistola ad Heb. cùm ait, vimbram & quomo-
 habeat lex futurorum bonorum, nō ipsam imaginem rerum, vt nos postea scri- do Petrus,
 pturam, & sanctos Patres fecuti, in hoc libro, loco proprio copiosè docebimus. & quid al-
 Itaq., Noe principalius Christum repræsentauit; sed propinquius Principe ec- tera repræ-
 clesie, qui est imago Christi veri, & aeterni principis & Episcopi animarum no- sentatio ab
 strarū. Hic enim tanq; res ipsa archetypū est vicarij sui, qui est imago archetypi
 acri ipsius. Lege etiā quæ de antiquo nuper scripsimus in libris Clementis Rom.
 vt hac, quæ hic strictim attingimus, intelligas, & discas, quæ ignoras. Obijcis de-
 inde. Quid? quod si arca fuit typus Ecclesiæ, necesse est, vt Noe non
 tantum liberorum, sed etiā ipsius arcæ fuerit caput, siquidem Pon-
 tifex Romanus est caput ecclesiæ vniuersæ, quemadmodum dispu-
 tas:
 D 2

28. FRANC. TVRR. ADVERSVS ANTON.

tas. Viderint tui Protestantates, quid hic obiectas: ego enim non video aliud, quā
 quod mihi videris putare si concedam fuisse caput arca Noe, continuo sequi ar-
 cā fuisse corpus illius capitum: quo quid stultius dici potest? Ego Antoni Noe dico
 caput fuisse filiorū, id est, prae fuisse filijs, prae fuisse arca, prae fuisse animalibus mū-
 dis & immundis, quā in arca erant. Sic fuit caput omnium in figura Pontificis,
 " qui est caput vniuersitatis ecclesiae. Dicis præterea, parum sibi constare meam
 allegoriam: nunc enim constituere me à virto τον Ecclesiarum sin-
 gularum in filijs Noe & eorum vxoribus; nunc in illis nidis anima-
 lium, &c. Delirias Antonii, non intelligens quod loqueris, nego de quibus affir-
 in quo con-
 fistat illa si-
 militudo
 forme, quā
 Petrus dicit
 in baptis-
 mo, & arca.
 Quō Anto-
 nius Chry-
 stonum
 cōtra se te-
 stem cītāe-
 rit.
 mas; ego à virto τον constituo, in quo B. Petrus, & omnes sancti Patres consti-
 tuerunt, in eo scilicet, quād sicut arca per aquam seruauit illas animas, sic ecclē-
 sia per fidem & aquam baptismi saluat. Hac est similitudo formæ aquæ, & arca
 Noe, expressa in aqua baptismi per fidem ecclēsiae. Nec enim aqua sine arca ser-
 uauit; nec arca sine aqua: Sic neque baptismus sine Ecclesia; neque ecclēsia sine
 baptismō: ex quo sit, vt aqua illa cum arca typus fuerit aqua baptismi cum Ec-
 clēsia, & arca illa cum aqua typus ecclēsiae cum baptismō. Satis ne intelligis, qua-
 dico? Habes Petrum & Paulū mysterij aque, & arca interpretes. veniamus ad
 calcem tuarum nugarū. Enim uero Turriane, inquis, cum te ista allego-
 riam tractantem video, gregalesque tuos monachos in illis arce ni-
 dis includente, mihi in mentem venit eius, quod aliquando Chry-
 stostomus dicebat, ecclēsia esse arca Noe longè præstantiore, quan-
 doquidem hic immunda animalia semper eadem remanserūt; at in
 ecclēsia immundi homines mundi redduntur per euangelij prædi-
 cationē. postea dicis te recensere Iesuitas inter immunda anima-
 lia, non recitassem ista dignate, ne quid aliud dicam, nisi quia Chrysostomum,
 non intelligens quid dices, contra te citasti testem. Tu enim negas arca fuisse
 figurā ecclēsiae: Chrysostomus verò testis tuus affirmat, cum dicit, ecclēsiam esse
 præstantiorem arca Noe. comparauit enim ecclēsiam cum arca tanquam corpus
 cum umbra, id est, imaginem expressam & illustrēm ecclēsiae primogenitorum,
 quae est in calis, cum vetere typō obscuro. Sic enim Diouysius Areop. in Ecclesiarchia veteres typos nostrorum mysteriorū vocat, ἀμυδρὰς εἰκόνας, id est, te-
 nues & obscuras imagines. Tandem caput clausisti hac bellissima clausula, Hac
 sit igitur refutatio huius allegoriæ à Turriano ppositæ, cui ego ve-
 ram & perspicuum hanc allegoriam oppono. Non recito eam, quod ni-
 hil in ea penitus dicas, quod ad refellendum argumenta contra Protestantes ex
 loco Petri allegorico ab eodem exposito ducta & confecta pertineat.

Locus Sextus Ezech. 34.

Ecce ego iudicabo inter ouem & ouem, arietem & arietem, &c.

Sophis.